

## **ESBL Pasieantadiedut**

Okta dain du iskosiin čájeha ahte dus leat bakterijat mat buvttadit Ekstendert Spektrum BetaLaktamase (ESBL). Daid ii leat nu álkit dálkkodit dábálaš antibiohtain. Dan botta go leat buohcevesus, de gávdnojit soames erenoamáš doaimmat du birrasis eastadan dihte njoammuma eará pasieanttaide. Mii sávvat ahte dát diedut addet buoret áddejumi dasa manne mii fertet dakkár doaimbajuid váldit atnui.

## **Mii lea ESBL?**

Bakterijat mat ráhkadit ESBL gávdnat mii dávjá čoliin. ESBL dahká bakterijaid resisteantan soames dábálaš antibiohtaid vuostá. Dábálaččat olmmoš ii fuobmá ahte dat leat doppe, muhto muhtomin dat sáhttet dagahit infekšuvnmaid.

## **Lea go ESBL várálaš?**

ESBL-buvttadeaddji bakterijat eai leat váralaččat go dat leat oassin dábálaš bakterijain čoliin. Dakkár oktavuodain dat gohčoduvvo guoddiin ja ii dálkojuvvo. Dan sivas go ESBL-buvttadeaddji bakterijainfekšuvnmaid sáhtta leat váttis dálkkodit, de eat hálit daid njoammut buohcevesus.

## **Movt ožžot ESBL:a?**

Čoallebakterijat njommot olbmoss olbmui duolva gieđaid bokte, duolva guoskansajiid bokte, dahje nuoskiduvvon borramuša ja čázi bokte. ESBL-buvttadeaddji bakterijat leat eambo dábálaččat Davviriekkaid olggobealde, ja go olgoriekkas lea sisačálihuuvvon buohcevesus, de lea várra ahte dávda sáhtta njoammut.

## **Movt dálkojuvvo ESBL?**

Jus oažžu infekšuvnna dákkár bakterijain, de dikšun gáibida earálagan antibiohta go daid máid dábálaččat atnet. Danin sáhtta dikšun dákkár infekšuvnain addit čanastagaid eanet liigeváikkuhusaide ja guhkit buohcevesuorumiidda.

## **Maid bargat dearvvašvuodabargit eastadan dihte ESBL-buvttadeaddji bakterija njoammumis?**

Sáhtta ahte don dárbbášat leat sierra lanjas eastadan dihte leavvama eará pasieanttaide. Muhtin oktavuodain atnet dearvvašvuodabargit suodjalanávdnasiid nugo suorbmafáhcaid ja fiskes readdju. Gávdnojit mánggalágan ESBL-buvttadeaddji bakterijat, ja dearvvašvuodabargit árvoštallet juohke ášši sierra dan ektui makkár suodjalandoaimmat leat dárbbášlaččat. Lea dehálaš ahte buohkat doaimmahit giehtabuhtisvuoda go bohtet du latnjii, ja go fas guđdet dan.

## **Maid galggat bargat go boadát ruoktot?**

- Buorre giehtabuhtisvuoha giehtasprittain dahje giehtabassamiin sáibbuin ja čáziin lea deháleamos eastadeapmi bakterijaid leavvamis. Don sáhtat muđui eallit ja bargat nugo dábálaččat.

- Dieđit ESBL birra juohke háve go válddát oktavuoda dearvvašvuodabálvalusain. Dalle sáhtta álggahit eastadeaddji doaibmajuid mat bissehit ESBL leavvamis. Dat leat dušše dearvvašvuodaásahusain gos bohtet leat earenoamáš doaibmajut ESBL guoddi ektui.